

KOMPLEKSYJA (42) *sb f*

c- (31), k-(11); *sawsze -x-*.

-o- (14), -ó- (2); -o- : -ó- *Oczko* (13 : 2); e *jasne*, a *pochylone*.

sg *N* kompleksyjã (2). ◇ *G* kompleksyjéj (24); -éj (6), (e)j (18). ◇ *D* kompleksyjéj (1). ◇ *A* kompleksyjã (9). ◇ *I* kompleksyjã (1). ◇ *L* kompleksyjéj (2). ◇ *pl N* kompleksyje (2). ◇ *G* kompleksyj (1) [zapis: -iy].

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

*Określony całokształt budowy organizmu człowieka lub zwierzęcia i związane z tym usposobienie; temperament, charakter; complexio, constitutio corporis Mącz, Cn; affectio, crasis, habitudo a. qualitas a. temperatio a. temperatura corporis, membratura hominum, natura (corporis cognoscenda medico) Cn [complexio – pleć BartBydg] (42) : Ale roczni Barankowie średnią mają complexią między wilgością iagniąt/ á między suchością starych owiecz *FalZioł* IV 2a; Też Baranięta nie trzebione nie thak są wilkie ani lipkie/ á tho dla suchey complexijey panujączy w nich *FalZioł* IV 3a; mleko tego trucinę wygania/ Complexiją skażoną naprawia *FalZioł* IV 7c, IV 3a, V 2, 49v, 50v; Czemu łyfi bywaią chytry, Bowiem łylina wskazuje complexią, to iest, złożenie przyrodzenia z kolery. *GlabGad* B2v, Bv, B7v, D5, H; W piyanym tho narychley poznawaią rądzi/ Ktora iest complexia w nim nabarzyey rądzi. *RejWiz* 117v; Constitutio corporum quae alias complexio dicitur, Przyrodzenie/ Complexiją/ Pięć. *Mącz* 413b; *KwiatKsiąż* C3v, F; A iż też są complexie/ które ciało otworzyłtżé/ á do potu kłonnierłżé mają *Oczko* 20v; A zamięrzaią to więc Medicy mądry/ co cóplexiy ludzkich/ chorób/ y Cieplic świadomi *Oczko* 27; iż ten [sanguineus] w Cieplicách niéma nic czynić: gdyż/ kto łye wtéy Complexiéy náyduie/ po policie [!]/ álbo rzekę zówždy zdrów bywa *Oczko* 33v, 16, 19v, 22, 26, 33v [5 r.], 34, [41]v; *PaxLiz* C2.*

kompleksyja ku czemu (1): Przeto v kogo iest wielką á mięsłta głowa znamionuie człowieka leniwe⁸⁰ á złey complexiey ku rozumowi *GlabGad* B3v.

G sg + przymiotnik w funkcji przydawki charakteryzującej lub orzecznika (9): Krew dobrą mnożą/ zwłazcza młodim Ludziem suchey á ciepłey Complexiey *FalZioł* IV 2a, IV 3a; Ięzik subtylny tak iż ładno á czudnie łłowa wymawia człowieka też dobrej mierności y complexiey znamion. *GlabGad* O3, B3v, D4v; Ze ludzie którzy są lat średnich/ complexiey mocnéy [...] dłużey siedzieć mają/ niżli ci co łłabi *Oczko* 27; *LatHar* 671; *PaxLiz* A2v.

W charakterystycznych połączeniach: ciepła kompleksyja (2), *dobra* (2), *flegmista*, *harda*, *ludzka*, *mocna*, *skażona*, *subtelna* (2), *sucha* (3), *śliczna*, *średnia* (2), *zła* (4).

Szereg: »kompleksyja, to jest przyrodzenie« (1): gdy taką [urynę] wyrzył v zdrowego człowieka. Małz wiedzieć iż taki iest flegmiłtey Complexijey/ to iest przyrodzenia flegmiłtego. *FalZioł* V 4.

W przen (1) : in corpore Reip. membrum zbytnie wielkie psuie formam wszytkiey complexy [!] *ActReg* 141.

a. *Prawdopodobnie wygląd zewnętrzny* (1) : A wyęcey ważył tego łłbye niż inłse yako Sylánioná y Párrazyulá/ ktorzy complexią álbo twarz álbo też łámego Thezeulá malowali. *GliczKsiąż* N8.

Synonimy: pleć, przyrodzenie.